

Kasvatus- ja opetuslautakunnan esitykset kestävän kuntatalouden ohjelman toimenpiteiksi

Kasvatus- ja opetuslautakunta 15.09.2026
720/02.02.00/2026

Valmistelija sivistysjohtaja Nina Lehtinen, talouspäällikkö Kari Auvinen

Taloussuunnitelman 2027-2029 valmistelun käynnistämisen tilannekuvassa keväällä 2026 todettiin, että sekä nykyinen vuoden 2026 talousarvio että taloussuunnitelmavuodet 2027-2029 ovat toiminnalliselta tulokseltaan raskaasti alijäämisiä. Uuden kuntastrategian mukaan Lempäälä varmistaa kestävän talouden huolehtimalla kuntatalouden tasapainosta pitkäjänteisellä ja ennakoivalla suunnittelulla sekä investointien hallinnalla.

Hyväksyessään vuoden 2027 talousarvioraamia kunnanvaltuusto päätti 10.6.2026 raamipykälän yhteydessä strategiseen taloustavoitteeseen yltämiseksi käynnistää myös taloussuunnitelmakaudelle 2027-2029 ajoitettavan kestävän kuntatalouden ohjelmavalmistelun. Tavoitteeksi asetettiin vuosittainen vähintään 5 milj. euron parannus tilikauden toiminnalliseen tulokseen. Kestävän kuntatalouden ohjelmaan sisällytettävät toimenpiteet on tarkoitus tunnistaa ja hyväksyä vuoden 2027-2029 taloussuunnitelmaprosessin yhteydessä.

Lempäälän yhteistoimintaryhmää informoidaan valmistelutilanteesta 24.9. pidettävässä YT-ryhmän kokouksessa. Kunnanhallituksen talousarvioseminaari järjestetään 01.-02.10.2026. Silloin arvioidaan talousarvion 2027 esitysten ja kestävän kuntatalouden toimenpideohjelman valmistelutilannetta lautakuntavalmisteluvaiheen perusteella sekä viimeisimmän tilannetiedon pohjalta.

Palvelualueella valmisteltujen kestävän kuntatalouden ohjelman toimenpiteistä on koottu tiivistetty kerronta alla pykälän selosteosaan. Toimenpiteiden sisältöä ja sekä niiden toiminnallisia-/eurovaikutuksia esitellään lautakunnan kokouksessa tarkemmin. Tavoitteena on, että lautakunta ilmaisee toimenpiteiden osalta kantansa ja ohjelmavalmistelu jatkuu vaikutustenarvioinnin täydentämisellä kunnanhallituksen talousarvioseminaarin käsittelyn ja linjausten jälkeen.

Kestävän kuntatalouden toimenpiteiden valmistelu – kasvatuksen ja opetuksen palvelualue

Kunnanvaltuusto päätti 10.6.2026 käynnistää kestävän kuntatalouden toimenpiteiden valmistelun. Kasvatus- ja opetuslautakunta kävi asiasta lähetekeskustelun 18.8.2026. Lisäksi tehtäväalueiden esihenkilöt ovat koonneet ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi.

Kasvatuksen ja opetuksen palvelualueella valmistelun tavoitteena on löytää rakenteellisia ja toiminnallisia ratkaisuja, joilla kustannusten kasvua voidaan hillitä ja palvelut voidaan järjestää taloudellisesti kestäväällä tavalla. Valmistelussa tarkastellaan seuraavia kokonaisuuksia:

1. Hallinto, tukipalvelut ja johtamisrakenteet

Tarkastellaan hallinto- ja tukipalvelujen tehtäviä, henkilöstöresursseja ja toimintatapoja. Jatketaan varhaiskasvatuksen ja opetuspalveluiden johtamisrakenteiden tarkastelua.

Alustava säästöpotentiaali: noin 140 000 €/vuosi.

2. Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresursseja tarkastellaan suhteessa palvelutarpeeseen, lapsi- ja oppilasmäärien kehitykseen sekä lakisääteisiin velvoitteisiin.

Alustava säästöpotentiaali: noin 576 000 €/vuosi.

3. Ostopalvelut

Arvioidaan ostopalvelujen tarpeellisuus, vaikuttavuus ja kustannukset. Tarkastelussa ovat muun muassa Someturva, Yrityskylä ja Kulttuurirappuset.

Alustava säästöpotentiaali: noin 70 000 €/vuosi.

4. Joustava perusopetus (JOPO)

Tarkastellaan joustavan perusopetuksen järjestämistä, toimintamallia ja kustannuksia.

Alustava säästöpotentiaali: noin 100 000 €/vuosi.

5. Esi- ja perusopetuksen palveluverkko

Esi- ja perusopetuksen palveluverkkoon kohdistuvia toimenpiteitä tarkastellaan mahdollisen palveluverkkoselvityksen pohjalta (valmis 3/2027)

Tarkastelussa huomioidaan:

- lapsi- ja oppilasmäärien kehitys
- palvelujen saatavuus ja saavutettavuus
- tilojen käyttöaste
- toiminnan järjestämisen kustannukset
- kiinteistöjen ylläpitokustannukset
- tulevat investointitarpeet.

Alustava säästöpotentiaali: noin 0 – 800 000 €/vuosi.

Mahdolliset palveluverkkoa koskevat toimenpiteet ja niiden taloudelliset vaikutukset täsmentyvät palveluverkkoselvityksen valmistuttua.

Säästöpotentiaali yhteensä

Tunnistettujen toimenpiteiden alustava laskennallinen säästöpotentiaali on yhteensä noin 886 000 tuhatta–1,7 miljoonaa euroa vuodessa.

Säästöpotentiaalit ovat valmisteluvaiheen arvioita. Ne tarkentuvat jatkovalmistelussa, eikä samoja säästövaikutuksia huomioida kokonaisuudessa useaan kertaan.

Vaikutusten arviointi

Toimenpiteiden jatkovalmistelussa arvioidaan taloudellisten vaikutusten lisäksi vaikutukset erityisesti:

- lapsiin ja oppilaisiin
- palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen
- kasvatuksen ja opetuksen laatuun
- oppimisen ja koulunkäynnin tukeen
- henkilöstöön
- turvallisuuteen ja hyvinvointiin.

Palveluverkkoa koskevista mahdollisista muutoksista laaditaan erillinen vaikutusten arviointi ennen päätöksentekoa.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosääntö 10. luku Taloudenhoito, 64 §
Talousarvio ja taloussuunnitelma.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789, sähköpostit
ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää hyväksyä esitetyt kokonaisuudet
jatkovalmistelun pohjaksi edellä selostetun mukaisesti kunnanhallitukselle.

Päätös

Tiedoksi

kunnanhallitus, talouspalvelut